

Tiivistelmä julkaisusta "Korteluloma S, Karlsson, H. Oksitosiini – kiintymyksen ja sosiaalisuuden neuroptidi. Duodecim 2011;127(9):911-918."

Oksitosiini muokkaa ihmisen käytöstä monissa sosiaalisissa vuorovaikutussuhteissa, joista äidin ja lapsen välinen kiintymysside on ensimmäinen. Kiintymyssiteen laatu muokkaa mahdollisesti lapsen oksitosiinijärjestelmän kehitystä ja saattaa vaikuttaa muun muassa stressinsäätelyjärjestelmän herkkyyteen. Nämä vaikutukset voivat heijastua yksilön sosiaaliseen käyttäytymiseen vielä aikuisenakin ja olla esimerkiksi mielenterveyshäiriöiden ja sydän- ja verisuonitautien suoja- tai riskitekijä. Oksitosiini on liitetty erityisesti sairauksiin, jotka huonontavat sosiaalisia vuorovaikutustaitoja ja selviytymistä jokapäiväisistä toimista. Tällaisia sairauksia ovat esimerkiksi autismi ja depressio. Selvittämällä oksitosiinin vaikutuksia äidin ja lapsen välisen kiintymyssiteen muodostumiseen ja lapsen kehitykseen voidaan löytää mahdollisesti parempia hoito- ja ehkäisykeinoja kyseisiin sairauksiin. Oksitosiinin rooli äidin ja lapsen kiintymyssuhteen synnyssä ja sen ylläpitämisessä sekä tämän suhteen kauaskantoisemmat vaikutukset yksilön terveyteen ja käyttäytymiseen aikuisuudessa ovat edelleen paljolti epäselviä. Alan tutkimus on tarjoamassa mahdollisia mekanismeja sille, miksi elämän alkutaipaleiden olosuhteet, kuten pysyvät ja turvalliset vuorovaikutussuhteet vanhempien kanssa, näyttävät olevan niin tärkeitä yksilön myöhemmälle sosiaaliselle toimintakyvylle ja hyvinvoinnille. Oksitosiinijärjestelmän muuntelu saattaakin tarjota hoitoon ja ehkäisyyn sopivan kohteen.